

LEBLANGO

Dec kede Cîk pî dâno amë atëllo peny:

Dec i wiewie:

Pîre tēk më bedo kede cuny ogöny më tic kede otino amë obino penyny, kun itio kede yo ayot më lok kede otino i yore amë yomo yî atin (nën apor ipîŋ). Atin myero nën peny ipîŋ kan kom acälo tuku më yommo yîe akäkä nënnö bala gin amë obedo tic atēk. Pîre tēk më kwanno KĒKĒN dul amë tye ogürö i bokci i dwön amälo momot dök abër.

Ibuto abër. Nyinji obedo nă? 1. Itwero kobba kop ikomi kede jö paco wu? [*Kur agämmërë; ka atinkwan pe amitto gämmo, wot ipeny më aryö. Ēnto ka atin tye agonya më gämmo wot okö i peny më yee dwön i pîŋ kan*]. 2. Imaro timmo nă ka pe itye i cukul?

Amitto kobbi kop anök akwako dâno amë än abedo. [*Nämmä kede mwaka otino nă; leyyi opitö paco; tuku; kede ěn okĕnĕ.*]

Yee më Dwön

- Wĕk akobbi nă okela kăn tin. Ān atio karacĕl kede Eryonget më Mango Tree dök otye omitto nian kit amë otino pwonyo kede kwan. Yin wan okwany ikin jö atää abono koppero dök okĕnĕ iyĕ, bala kit amë jö kwanyo kede alulu.
- Wan omitto köny amë yă i boti. Ēnto kă pe imitto bedo i tuku man itwero giti wĕkkö.
- Wan otukko tuku më kwan. Abino kwayi më kwanno nukuta apăpăt, nyigkop kede icĭna mörö atitidi i dwön amälo.
- Kun atio kede cawa nĭ, abino nënnö dakika adii amë iterro më kwanno.
- Man obedo tuku kĕkĕn dăŋ pe obino ketto ikom makci nĭ më cukul kăn.
- Köŋ dök anwo nĭ, pe giti itwero bedo i kwan man ka pe imitto. Ka doŋ oçako okö, ka pe imitto gammo apenynyoro, bäl pe.
- Nyo itye kede apenynyoro? Iye nĭ omëddĕ anyim?

Gwĕt bokci ka oye më gammo peny:

☐ EE

(Ka pe oye gammo, pwo atin eka itĕ köbö bot atin okĕnĕ, kun itio kede karatac acĕl man)

Date of Assessment	
Enumerator's Name	
School Name	
Class Teacher's Name	
Class	☐ Stream A ☐ Stream B
Pupil's Name	
Pupil's Age	
Pupil's Gender	☐ Boy (1) ☐ Girl (2)
Time Started	_____:

Bër atĕk! Omëddĕ anyim.

Dul më 1. Dec më nyiñ nukuta

Nyut atin papara amë nukutae më Lëblaño tye iyë. Kob nî:

Man pot buk amë opoñ kede nukutae më Lëblaño. Tim ber ikoba NYÏD nukuta amë iñeo ducu — pe ikob dwön gî ënto kob nyiñ gî.

Më aporere, nyiñ nukuta nî [cîm A] obedo “A”

Kõj otem pwonyere: kobba kõj nyiñ nukuta nî [cîm B]:

Kä atin ogämo kākārë, kob nî: Bër, nyiñ nukuta no obedo “BAA.”

Kä atin pe ogämo kākārë, kob nî: nyiñ nukuta no obedo “BAA.”

Amän tēm ën okënë: kobba nyiñ nukuta nî [cîm L]:

Kä atin ogämo kākārë, kob nî: Bër, nyiñ nukuta man obedo “LAA.”

Kä atin pe ogämo kākārë, kob nî: nyiñ nukuta no obedo “LAA”.

Iniañ gin amë myero itim?

Ka akobo nî “cäki”, tim ber ituc nyiñ nukuta magi oyotoyot kede diro. Cäk i kan eka itë mëddë kede kitti.

[Cim nukuta më acël i rek iñe apor amë imio ekä ite lübbü ciñi ikom nukuta ducu amë tye i rek]. Ka inwoño nukuta amë pe iñeo, akobbi nyiñe. Ka pe, an aliñ aliña eka ate winynyo kit amë yin itucu nyiñ gî kede. Iyübërë? Cäkî.

Cäk pimmo cawa ka atin ocäko kwanno nukuta më acël. Lüb kom nukuta kede aläm kalo ni kun igirö kom nukuta amë pe okobo kākäre kede agir më(/). Kwan gin amë atin oyikö ikome nî nwoño otyeko. Ka doñ igirö agam amë atin oyikö ikome nî pe otyeko, gür nukuta man ite medde anyim. **Lij itii**, nîkwanynyo ka imiyyo agam bala kitti: ka atin orii pî cëkën 3, tuc nyiñ nukuta man, cim dök nukuta okënë alübü ite kobbo nî “**Mëddë anyim**.” Gîr nukuta amë yin itucu bot atin nî nwoño pe otyeko. Ka atin otucu kit amë nukuta winyere kede, akaka kobbo nyiñe, tuc nyiñ nukuta man ekä itë kobbo nî: [“**Kob NYÏD nukuta nî**”]. Kodi miyyo tām măn itwero timmo ka icël këkën ikäre më kwan man.

IDE CĖKĖN 60 KOB NÏ, “cuñ.” Gür nukuta amë okobo më agiki kede gür më ( ).

Cik më wëkkö kwan cön: Ka atin opoto nukuta ducu i layin më acël, kob nî “**Apwoyo!**”, wëk kwan măn okö, gwët bokci amë tye itërë piñ, ëka itë mëddë anyim kede kwan olübü.

Apor: A b L

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
c	Y	a	L	i	N	o	T	W	g	(10)
W	b	E	O	a	e	A	n	I	O	(20)
k	T	P	Ny	y	c	K	T	o	ñ	(30)
D	K	i	M	a	j	t	E	a	W	(40)
N	e	w	I	D	o	N	a	R	I	(50)
o	M	p	U	r	B	G	i	E	m	(60)
r	A	b	a	ñ	E	i	O	T	K	(70)
E	O	i	t	a	K	n	N	e	M	(80)
ñ	G	n	i	O	ny	o	D	O	e	(90)
E	e	o	t	i	O	K	C	b	U	(100)

Cawa amë odorj ikom cëkën 60 iyoñe tyekko kwan man (wel namma më CĖKĖN):

Gwët bokci man ka kwan ogik iyo piën atin onwoño pe kede agam pî nyiñ nukuta mörö këkën i layin më acël.

Bër atëk! Omëddë anyim.

Dul më 2. Deyyo winynyo nukuta më akwokwon

Män PE obedo kwan amë opimo cawa iyë, dän **PE TYE PAPARA MÖRÖ MË AKWANA ATÏN**. Kwan iryö i dwön amalo nyigkop acël acël, ëkä itë mïyyo atin nwoyyo lwoŋŋo dwön nukuta më acël amë tye i nyigkop magi. Poyyo më lwoŋŋo abër kit amë nukuta magi winyere kede: /p/, pe “puh” onyo “pa.” Kob nï:

Män obedo kwan më winynyo dwön nukuta më acäkki i nyigkop. Amitto nï ikoba dwön nukuta amë ocäko i nyigkop acël acël. Më aporrere, i nyigkop më “pol”, dwön nukuta më acël obedo “/p/”. I kwan män, amitto nï ikoba dwön nukuta më acël amë iwinynyo i nyigkop acël acël. Abino kobbo nyigkop acël acël iryö. Winy nyigkop män, ëkä itë kobba dwön nukuta më acël iyë.

Köŋ otëm pwonyere. Dwön nukuta mënë amë icäko winynyo i “moggo”. “Moggo.”

[Kä atin ogämo käkärë, kob nï]: Bër atëk, amë icäko winynyo i “moggo” obedo /mmmmm/.

[Kä atin pe ogämo käkärë, kob nï]: Winy dökï: “mmmogo”. Dwön nukuta amë icäko winynyo i “moggo” obedo /mmmmm/.

Amän köŋ dök otëm ën okënë: Dwön nukuta mënë amë icäko winynyo i “dak”. “Dak”.

[Kä atin ogämo käkärë, kob nï]: Bër atëk, dwön nukuta amë icäko winynyo i “dak” obedo / d / ”.

[Kä atin pe ogämo käkärë, kob nï]: Winy dökï: “dak”. Dwön nukuta amë icäko winynyo i “dak” obedo / d / ”.

Iniaŋ gin amë myero itim?

Kwan gin män më cükkö cuny atin ëkä itë lwoŋŋo nyigkop amë ipenynyo tyen aryö. Yee ka dwön amë atin okobo äbër apwot aboŋo akäläkälä onyo gatto. Kä atin pe ogämo iŋe cëkën 3, gwët “Agam pe” eka itë kwanno ën olübü. Lwoŋ abër ënto pe ilwoŋ dwön nukuta më acël atëk atëka.

Cïk më wëkkö kwan cön: Ka atin pe ogamo kakare nyo pe ogamo ginnoro keken ikom nyigkop abic amë icako lwoŋŋo, kob nï **“Apwoyo!”**, wëk kwan man okö, gwët bokci itërë piŋ, ëkä itë mëddë anyim kede kwan olübü.

Dwön nukuta mënë amë icäko winynyo i “_____”? “_____”? [Nwoo nyigkop män iryö]				
lot	/llll/la/lo	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
tek	/t’/ta/te	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
nen	/nnnn/na/ne	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
pit	/p’/pa/pi	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
kun	/k’/ka/ku/	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
mat	/mmmm/ma/	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
won	/wu/wa/wo	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
coo	/c’/ca/co	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
tem	/t’/ta/te	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe
ret	/rrrr/ra/re	☐ Atenï	☐ Pe atenï	☐ Agam pe

(Nyigkop 5)

Gwët bokci man tek kwan ogik iyo pien atin pe okobo dwön nukuta mörö keken i nyigkop abic amë ocako :

Bër atëk! Omëddë anyim.

Dul më 3. Kwanno nyigkop amë ina nënnö

Nyut bot atin papara amë witkoppogo amë atin maro nënnö tye iyë. Kob nî,

Witkoppogo ene. Amitto nî ikwanna gi apol kit amë itwero kede (pe igatto witkop magi, ënto kwan gi). Më apoorere, nyigkop män obedo: “cak”.

Köj otëm pwonyere: kwan köj nyigkop män [cim nyigkop amë ocöö nî “lit”]:

Kä atin ogämo käkärë, kob nî: **Bër, nyigkop män obedo “lit.”**

Kä atin pe ogämo käkärë, kob nî: **nyigkop män obedo “lit.”**

Amän dök tëm ën okënë: kwan nyigkop män [cim nyigkop amë ocöö nî “mac”]:

Kä atin ogämo käkärë, kob nî: **Bër, nyigkop män obedo “mac.”**

Kä atin pe ogämo käkärë, kob nî: **nyigkop män obedo “mac.”**

Ka akobo nî “cakî”, kwan witkop magi oyotoyot kit amë itwero. Kwan witkop amë tye ocöö i pot buk, cäkkö kede rek më acël. An alinj itii atë winynyo kit amë ikwan kede, nîkwanynyo ka imitto köny. Inian gin amë myero itim? Iyikërë? Cäkî.

Cäk pimmo cawa ka atin okwano nyigkop më acël. Wop nyigkop köre iköre kede äläm kalo ëkä ite gürö nyigkop amë pe tye käkärë kede (/). Kwan gin amë atin oyikö ikome nî nwoŋo otyeko. Ka doŋ igiro gin amë atin oyikö ikome nî pe otyeko gür nukuta man itë mëddë anyim. **Linj itii**, nîkwanynyo ka imiyyö agäm kit man: ka atin ogäl pi cëkën 3, tuc nyigkop man, cim nyigkop alübü itë kobo nî **“Mëddë anyim.”**, gwët nyigkop amë ikwano bot atin nî opoto okö.

IYONE CĖKĖN 60, KOB NĖ “cuŋ.” gür nyigkop amë okobo më agiki kede gür ( ).

Cik më wëkkö kwan cön: Ka igürö nî opoto ägäm ducu amë tye i layin më acël, kob nî **“Apwoyo!”**, wëk kwan män okö, gwët bokci itërë, ëkä itë mëddë kede kwan olübü.

Apor : cak lit mac

1	2	3	4	5	
amë	ën	cukul	bedo	të	(5)
doŋ	cem	iyi	atin	obedo	(10)
ŋor	eka	tottere	më	onwoŋo	(15)
pi	odyek	wot	bala	oko	(20)
dakatal	daŋ	min	aman	mërë	(25)
ducu	atëk	pe	adwoŋ	gweno	(30)
tye	I	kun	owote	aber	(35)
a	apwo	dok	acël	nî	(40)
ico	gi	kede	jo	ka	(45)
mörö	twon	man	paco	lyëc	(50)

Cawa amë odoŋ ikom ceken 60 iyoŋe tyekko kwan man (wel namma më CEKEN) :

Gwët bokci man ka kwan ogik iyo pien atin onwoŋo pe kede agam pi nyin nukuta mörö keken i layin më acël.

Bër atëk! Omëddë anyim.

Dul më 4. Kwanno nyigkop amë oteto ateta

Nyut bot atin pot papara më nyigkop amë oteto ateta iyë atin buk më akwana. Kob nî,

Magi obedo nyigkoppogo amë oteto ateta. Amito nî ikwan gî apol ataa kit amë itwero kede. Pe igatto nyigkop magi, ënto kwan gî. Më aporrere, nyigkop man oteto ateta ni kwannë nî: “ut”.

Köŋ otëm pwonyere: kwan nyigkop man [cîm kom nyigkop alübü: dib].

[Ka atinkwan okobo nî “dib”, kob nî]: “Ber atek nyigkop man obedo “dib”

[Ka atinkwan pe okobo nî “dib” kobe aber nî]: Nyigkop man oteto ateta nî obedo “dib.”

Amän tëm ën okënë: kwan nyigkop man [cîm kom nyigkop alübü: mab].

[Ka atinkwan okobo nî “mab”, kob nî]: “Ber atek nyigkop man obedo: “mab”

[Ka atinkwan pe okobo nî “mab” kobe aber nî]: Nyigkop man oteto ateta nî obedo “mab.”

Ka akobo nî “cäki,” kwan nyigkop magi oyotoyot kit amë itwero kede. Kwan nyigkop magi amë tye i papara, cäkkö kede layin më acël. Abino liŋ itii kun awinyo kwanni, nîkwanynyo ka imitto köny. Iniaŋ gin amë myero itim? Iyübërë? Cäki.

Cäk pimmo cawa ka atin ocäko kwanno nyigkop më acël. Lüb kom cöc kede äläm kalu ni ekä itë gîrö nyigkoppogo amë pe otucu käkärë kun itio kede agîr më (/). Kwan gin amë atin oyikö i kome cälo gin amë ën otyeko. Ka doŋ onwoŋo igîrö ën amë atin oyikö ikome nî opoto okö, gür nukuta itë mëddë anyim. **Liŋ itii**, itë winynyo kwannere, nîkwanynyo ka atin ogäl pi cëkën 3, tuc nyigkop man, cîm nyigkop alübü itë kobbo nî “**Mëddë anyim**.” Ter nyigkop amë yin itucu bot atin nî pe otyeko.

IDE CĖKĖN 60, KOB NĖ “Cuŋ.” Liŋ nyigkop amë okobo më agikki kede gür nî ( ).

Cik më wëkkö kwan cön Ka i gîrö nî pe otyeko agäm ducu i layin më acël, kob nî “**Apwoyo!**”, wëk kwan man okö, gwët bokci itërë piŋ, ekä itë mëddë anyim kede kwan olübü.

Apor :   ut   dib   mab

1	2	3	4	5	
rin	lep	nar	rol	ag	(5)
gil	met	tip	mig	bir	(10)
ep	gim	mir	gor	bem	(15)
lob	kib	meb	dab	bwe	(20)
gwi	ron	mog	jim	tab	(25)
bwa	wub	kab	nor	jan	(30)
bog	lec	rog	cug	ŋuc	(35)
nyu	iŋ	gur	kib	mib	(40)
tob	gic	rul	yag	tib	(45)
pib	pun	nad	maj	lug	(50)

Cawa amë odorŋ ikom ceken 60 iyorŋe tyekko kwan man (wel namma më CEKEN) :

Gwët bokci man ka kwan ogik iyo pien atin onwoŋo pe kede agam pi nyiŋ nukuta mörö keken i layin më acël.

Dul më 5a. Kwanno cëko i dwön amälo

Nyut atin cëko amë tye i papara më akwana. Më yommo yī atin, kob nī:

Icīna mörö ěn acecek. Amitto nī i kwan i dwön amalō, oyotoyot ěnto i diro. Ka ityeko kwanno, abino penynyi kede apenynyogo ikom gin amë ikwano. Iniaŋ gin amë myero itim? Ka akobo nī “cäki,” kwan icīna man abēr kit amë itwero kwanno kede. An alīŋ itii atē winynyo, nīkwanynyo ka imitto köny. Iyübērē? Cäki.

Cäk pimmo cawa ka atin ocäko kwanno nyigkop më acël. Lüb kom cöc kede alām kalo ekä itē girō nyigkok amë pe tye kākäre kede agir nī (/). Kwan gin amë atin oyikō ikome nī tye ateni. **Liŋ itii,** nīkwanynyo ka atin ogāl pi ceken 3, amë doŋ nwoŋo myero ikwannē nyigkoppo, cīm kom nyigkop alübü itē kobbo nī “**Mëddē anyim.**” Gīr agām amë imio bot atin nī pe otyeko.

Iŋe cëkēn 60, kob nī “Cuŋ.” Gīr nyigkop më agiki kede gūr ( ) .

Cīk më wëkko kwan cōn Ka i girō nī pe otyeko agām ducu i layin më acël, kob nī “**Apwoyo!**”, wëk kwan man okō, gwët bokci itērē piŋ, ekä itē mëddē anyim kede kwan olübü.

Dul më 5b. Kwan më niaŋ kop i gin acöa

Ka cëkēn 60 otum okō nyo ka atin otyeko kwan amë cëkēn 60 pwod pe otunu, **KWANY gīn akwana okō i nyim atin**, ekä itē penynyo apeny më acël i piŋ kän.

Mī atin kädī nīŋo cëkēn 15 më gāmmo apeny man, gīr agām atin, ekä itē köbö iyī apeny okēnē alübü.

Kwan apeny pi rek acël acël nākā iyī gūr amë nyutu kan amë atin ogiko kwan iyē.

Aman doŋ apenynyi peny anonok I kom icina amë ikwano nī. Tem gammo apeny amë apenyo i diro nī ducu.				
		Ateni	Pe ateni	Agam pe
Apio maro wot limmo atat gī ikare më weo. ěn maro wot kede gali.	14	Ikare mene amë Apio maro wot limmo kede atattere? [Ikare më weo.]		
Atat gī maro otino, dok mio gī ocamo kic kede omoggo obulu. ěn daŋ maro cëkki gī icina kede bollo koc.	35	Atat gī maro miyyo gī ocamo gīn aŋo? [Atat gī maro miyyo gī ocamo kic kede omoggo obulu].		
		Do okene amë atat gī daŋ maro timmo? [Atat gī daŋ maro cekki gī icina. Kede bollo koc.]		
Inino mörö acël, atat onwoŋo tye obedo itē yāt. Kic obin opoto imalo naka i kom atat.	52	Do obin opoto ikom atattere? [Kic opoto i malo naka i kome.]		
Atat oyä tē pye teŋe, tē bäppo kic naka inekko.	62	Do omio itamo nī atattere oneko kic? [Pien kic kao jö.]		

Cawa amë odor ikom ceken 60 iyoŋe tyekko kwan man:

Gwët bokci man ka kwan ogik iyo pien atin onwoŋo pe kede agam pi nyiŋ nukuta mörö keken i layin më acël

Time Assessment finished _____:

Ber atek! Omedde anyim.

